

შირაკი

SHIRAKI

გამოქვეყნდა 1937 წლიდან

დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტის გაზეთი

№22 (10.078)

24-30 ივნისი, 2023 წელი

ურთიერთობის გვერდი: 60 თეთრი

ყოველკვირეული გამოცემა

დედოფლისწყაროში გადამამუშავებელი საწარმო „ეკოსპარტანელი“ ამოქმედდა

„კლასიკური მუსიკა სამყაროს შემეცნება“

სტიქია დედოფლისწყაროს დააზარალა

სახელოსნო „ფესვების“ ახალი პროექტი

რა საფრთხეს უქმნის უხვი ნალექი სოფლის მეურნეობას

წვიმა, სეტყვა, ქარიშხალი, წყალდიდობა- ბოლო ორი თვეა კახეთში უამინდობა და ყოველდღიურად წვიმს, რაც ზიანს აყენებს როგორც გარემოს, ასევე ინფრასტრუქტურას და სოფლის მეურნეობას. დედოფლისწყაროში, ალაზნისპირას თავთავიანი კულტურები უკვე შემოსულია, მაგრამ უხვი ნალექის გამო იქ კომბაინის შეყვანა ვერ ხერხდება.

გადაულებელმა წვიმებმა კახეთის რეგიონის მუნიციპალიტეტები დააზარალა. ლაგოდეხში, გურჯაანში, საგარეჯოში, დედოფლისწყაროსა და ყვარელში დაიბნობა შიდა საუბნო და ცენტრალური გზები, დაზიანდა გზებზე არსებული ინფრასტრუქტურა, დაიბნობა საცხოვრებელი სახლები, ქარმა კი სახლებს სახურავები გადახადა. განსაკუთრებით რთული სიტუაციაა 15 ივნისს გურჯაანში შეიქმნა. უხვი ნალექის გამო, ე.წ. „ნავთისხევი“ ადიდდა და ნაპირიდან გადმოვიდა. ღვარცოფმა დააზიანა მანქანები, გზები, დატბორა სახლები და მოსახლეობა მნიშვნელოვნად აზარალა.

გარემოს ეროვნული სააგენტოს ჰიდრომეტეოროლოგიის დეპარტამენტის ამინდის გრძელვადიანი განყოფილების უფროსი სპეციალისტი **თამარ პაპაშვილი** განმარტავს, რომ ნალექიანი ამინდი მომდევნო კვირაშიც შენარჩუნდება, თუმცა წვიმის რაოდენობა შემცირდება.

თამარ პაპაშვილის თქმით, კახეთის რეგიონში განსაკუთრებით ნალექიანი მაისის და ივნისის თვეა. მისივე განმარტებით, გასულ წელთან შედარებით წელს ნალექის რაოდენობა მეტია.

„24 ივნისიდან მთელი საქართველოს ტერიტორიაზე, მათ შორის კახეთშიც გამოიდარებს. მცირე ნალექი შესაძლებელია შენარჩუნდეს მთიან რეგიონებში, ვთქვათ გომბორის ქედზეც. 25 და 26 ივნისს უმეტესად უნალექო ამინდს ველოდებით. 27 ივნისის დღის მეორე ნახევრიდან ამინდი გაფუჭდება ჯერ დასავლეთ საქართველოში, 28 და 29-ში კი აღმოსავლეთ საქართველოში და კვლავ უნდა ველოდეთ ნალექს“- აცხადებს თამარ პაპაშვილი.

თამარ პაპაშვილი ასევე აღნიშნავს, რომ წელს ნორმაზე მეტი ნალექი მოვიდა, რაც არ არის საგანგაშო მაჩვენებელი.

„წინა წელსაც ჩვენ ასეთი ნალექიანი ივნისი გვექონდა და მაისიც გამოირჩეოდა ნალექიან დღე-თა სისხიროთ.

მრავალწლიური ნორმის მიხედვით, 10 -დან 13 დღემდე არის ივნისში აღმოსავლეთ საქართველოს ბარში წვიმიან დღეთა რაოდენობა. წელს ივნისის თვეში ნორმაზე მეტი ნალექი მოვიდა ანუ ნალექიან დღეთა რაოდენობამ ნორმას გადააჭარბა. ეს არ არის კატასტროფა, მაგრამ მომეტებულია.

ჩვენ ველოდით ასეთ ამინდებს. ივნისის თვის პროგნოზშიც გათვალისწინებული იყო ის, რომ ნალექების რაოდენობას ველოდებოდით ნორმაზე მეტს. აღსანიშნავია, რომ მაისის და ივნისის თვე კახეთისთვის ნალექებისა და სეტყვის მაქსიმუმით ხასიათდება. ყველაზე დიდი ნალექი რაოდენობაა, აღმოსავლეთ საქართველოში ამ თვეებზე მოდის ძირითადად“- განაცხადა თამარ პაპაშვილი.

ფერმერ ქალთა ასოციაციის თავმჯდომარე, **ირინა ფსოველიშვილი** განმარტავს, რომ უხვი ნალექმა სოფლის მეურნეობას პრობლემები შეუქმნა. მისივე თქმით, ხშირი წვიმების გამო ვერ ხდება მარცვლოვანი კულტურების მოსავლის აღება. ასევე ზიანდება ერთწლოვანი და მრავალწლოვანი კულტურები. გარდა ამისა, ხშირი წვიმები და შემდეგ მწველი მზის სითბო, ხელს უწყობს სხვადასხვა დაავადებების გავრცელებას.

„ყველა კულტურას აზიანებს ხშირი წვიმები. ახლა მარცვლოვანი კულტურების აღების პროცესია და წვიმების გამო კომბაინები ნაკვეთში ვერ შედიან. ასევე გახშირებულია სეტყვაც და ძალიან ბევრი ფერმერი დარჩა უკვე მოსავლის გარეშე.

ანალოგიური სიტუაციაა მეზობელ რეგიონშიც. წყალმოვარდნები პირველ რიგში სპობს ერთწლიან კულტურებს. ვენახებისთვისაც ძალიან რთული სიტუაციაა, ეს აფერხებს ვაზის ვეგეტაციურ განვითარებას და წვიმის შემდეგ ძლიერი მზე ჭრახის დაავადების გავრცელებას უწყობს ხელს. მდგომარეობა, ზოგადად, ძალიან ცუდია. მეცხოველოვასაც კი ეხება იმით, რომ ახლა არის ბალახის დაგროვების პერიოდი. ამ დროისთვის ვერ ხდება ბალახის დაგროვება და პრესის დამზადება იმიტომ, რომ ყოველ სალამოს წვიმს და აფუჭებს ნამჯას“- განაცხადა ირინე ფსოველიშვილი.

„ქართული ოცნების“ დედოფლისწყაროს ადგილობრივი ორგანიზაციის თავმჯდომარე აირჩიეს

„ქართული ოცნების“ პარტიული კონფერენცია ჩატარდა 24 ივნისს დედოფლისწყაროში.

დედოფლისწყაროში გამართულ კონფერენციაზე ადგილობრივი ორგანიზაციის თავმჯდომარედ დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტის მერი ნიკოლოზ ჯანიაშვილი, ასევე ბიუროს წევრები აირჩიეს.

კონფერენციაზე სიტყვით გამოვიდნენ და თავიანთ ამომრჩევლებს მიმართეს „ქართული ოცნების“ თავმჯდომარემ ირაკლი კობახიძემ, პარტიის აღმასრულებელმა მდივანმა კახა კალაძემ, საგარეო ურთიერთობების, სიღნაღისა და დედოფლისწყაროს მაჟორიტარმა დეპუტატმა დავით სონღულაშვილმა, კახეთის გუბერნატორმა გიორგი ალადაშვილმა, დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტის მერმა ნიკოლოზ ჯანიაშვილმა.

როგორც ირაკლი კობახიძემ დედოფლისწყაროს ადგილობრივი პარტიული ორგანიზაციის თავმჯდომარედ ნიკოლოზ ჯანიაშვილის წარდგენისას განაცხადა, ბატონი ნიკოლოზი მთელი საქართველოს მასშტაბით იმ 3 მერს შორისაა, რომლებიც მესამე ვადით არიან არჩეულნი. „ამიტომ ჩემთვის დიდი პატივია, დედოფლისწყაროს ადგილობრივი ორგანიზაციის თავმჯდომარედ მისი კანდიდატურის წარდგენა“-თქვა ირაკლი კობახიძემ.

მან ვრცლად ისაუბრა ქვეყანაში მიმდინარე პროცესებთან დაკავშირებით და აღნიშნა, რომ „ქართული ოცნების“ ხელისუფლებაში მოსვლის შემდეგ მნიშვნელოვანი ნაბიჯები გადაიდგა ევროინტეგრაციის კუთხით და ახლაც ყველაფერი კეთდება იმისთვის, რომ კანდიდატის სტატუსი მიიღოს საქართველოში“.

კონფერენციაზე აირჩიეს ბიუროს წევრები: გორა საშუაშვილი, გივი გიგაური, გიორგი გობილაშვილი, მანია ციციკარაული, გელა საშუაშვილი, ვანო გენაშვილი, არსან ბაღაშვილი, ავთანდილ ხუბარაშვილი, ნიკოლოზ ხუციშვილი.

„ბერიკონის“ იუბილე და პირველი პარსკვლავი დედოფლისწყაროში

დედოფლისწყაროს კულტურის სახლში ახალგაზრდულ თეატრ „ბერიკონის“ საიბილეო საღამო გაიმართა, რომელსაც წელს დაარსებიდან 10 წელი შეუსრულდა. საღამოზე წარმოდგენილი იყო სპექტაკლ „ბახტირონის“ პრემიერა, სადაც ახალგაზრდა მსახიობებთან ერთად მონაწილეობას თეატრის სამხატვრო ხელმძღვანელი ცარო მარტიაშვილი და „ბერიკონის“ ყოფილი მსახიობები იღებდნენ.

ლონისძიებს დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტის მერი ნიკოლოზ ჯანიაშვილი თვითმმართველობის წარმომადგენლებთან ერთად დაესწრო და შემოქმედებით ჯგუფს თეატრის იუბილე მიულოცა.

„ბერიკონის“ საიუბილეო საღამოს საპატიო სტუმრების რანგში ასევე ესწრებოდნენ პოეტი, კომპოზიტორი და მომღერალი ლეილა ლეგაშვილი და თელავის თეატრის ნამყვანი მსახიობები, მათ შორის, ჩვენი თანამემამულე ნონა ხუმარაშვილი.

ლონისძიების დასასრულს დედოფლისწყაროს კულტურის სახლის წინ „ბერიკონის“ სამხატვრო ხელმძღვანელის, ამაგდარი ხელოვანის და საპატიო დედოფლისწყაროელის, ცარო მარტიაშვილის ვარსკვლავი გაიხსნა. (ვრცელ რეპორტაჟს გაზეთის მომავალ ნომერში შემოგთავაზებთ).

დედოფლისწყაროში გადამამუშავებელი საწარმო „ეკოსპარტანელი“ ამოქმედდა

პლასტმასის ნარჩენებით, პოლიეთილენის პარკებით გარემოს დაბინძურება ერთ-ერთ უმწვავეს საკითხად იქცა მსოფლიოში, რადგან სწრაფად მზარდი ერთჯერადი პლასტმასის პროდუქტების წარმოება, მათი შემდგომი გადამამუშავება მნიშვნელოვნად ჩამორჩება. გარემოს დაცვის სამინისტროს მიერ გავრცელებული სტატისტიკური მონაცემებით, საქართველოს ერთი მოქალაქე წელიწადში მოიხმარს 500-ზე მეტ ერთჯერად პოლიეთილენის პარკს, მის ბიოდეგრადირებას კი საუკუნეზე მეტი დრო სჭირდება. გარემოზე უარყოფითი ზემოქმედების შემცირების მიზნით, საქართველოში აიკრძალა ნებისმიერი სისქის არაბიოდეგრადირებადი პოლიეთილენის პარკის გამოყენება და წარმოება. შესაბამისად, დაშვებულია მხოლოდ ბიოდეგრადირებადი და კომპოსტირებადი პარკების წარმოება, იმპორტი და რეალიზაცია, თუმცა, ეს რეგულაციები დიდწილად მხოლოდ ფურცელზე რჩება...

ვის სანაპირო ზოლის დაბინძურებაზე ან მთაში მდებარე ბილიკებზე სტიქიურად განხილული ნაგავსაყრელების შესახებ, რომელთა შემადგენლობაში საკვების შესაფუთად გამოყენებული პლასტმასი და ცელოფანის პარკები ჭარბობს. ნარჩენების მართვის სისტემით, საქართველო ჯერ კიდევ მნიშვნელოვნად ჩამორჩება განვითარებულ ქვეყნებს და მიუხედავად რიგი საკანონმდებლო ინიციატივებისა, დღემდე გამომწვევად რჩება ნარჩენების წარმოქმნის მინიმიზაცია, უკვე წარმოქმნილის სეპარაცია და რეციკლირება. მნიშვნელოვანია შესაბამისი ვალდებულებები დაეკისროს კერძო სექტორს, რომელიც პლასტმასის საწარმოო ჯაჭვში ყველაზე მსხვილი მოთამაშეა.

ყოველდღიურად უამრავი რაოდენობის ერთჯერადი ნყლის ჭიქა, პლასტმასის ბოთლი ხვდება ნაგავსაყრელზე. ასეთი ნარჩენების მიწაში მოხვედრა წამლავს წიაღისეულს, - ამბობენ „ეკოსპარტანელში“ და დასძენენ, რომ აუცილებელია შეგროვდეს პლასტმასა და გადამამუშავებელ კომპანიებს მიეწოდოს. „ვიბარებთ ცელოფანს, პლასტმასის ბოთლებსა და პლასტმასის ნებისმიერ ნაწარმს, მაკულებს, პლასტმასის მათი შემდგომი გადამამუშავების მიზნით. ჩვენი საწარმო შუალედური რგოლია, რომელიც მოსახლეობისგან ჩაიბარებს მეორად პლასტმასსა თუ ცელოფანს, დაპრესავს მათ და შემდგომი გადამამუშავებისთვის მიანდის მსხვილ საწარმოებს. მაკულატურის ჩაბარების შემდეგ ჩვენი საწარმო გადამამუშავებულ მასალას მიანდის ტულაეტის ქალაქის მწარმოებელ ქართულ საწარმოს - „ელფი“. ბუნებრივია, ამით ბუნებაზე მავნე ზემოქმედების შერბილებაც მოხდება და მოსახლეობის ეკონომიკური სარგებელიც

გაიზრდება. ცნობისთვის, 1კგ. პლასტმასის ნაწარმის ჩაბარების ფასი განისაზღვრება 30, ხოლო 1კგ. მაკულატურის - 20 თეთრით. ფასები ცვალებადია და მას საბაზრო ეკონომიკა განსაზღვრავს“ - აცხადებენ „ეკოსპარტანელში“.

საწარმოს მოსაწყობად ინვესტიციის მოცულობამ 209,000 ლარზე მეტი შეადგინა, მათ შორის, სოფლის განვითარების პროგრამის თანადაფინანსება 145,000 ლარია.

სოფლის განვითარების სააგენტოს დირექტორის მოადგილემ ნატალია ხარატიშვილმა, კახეთის მხარის სახელმწიფო რწმუნებულმა გიორგი ალადაშვილმა, დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტის მერმა ნიკოლოზ ჯანიაშვილმა და გაეროს განვითარების პროგრამის „სოფლის განვითარების გაუმჯობესება საქართველოში“ კოორდინატორმა გიორგი ციმიტიამ ახლადგახსნილი საწარმო დაათვალიერეს.

„სოფლის განვითარების პროგრამის ფარგლებში ახალი საწარმო გაიხსნა, სადაც შესაძლებელია 100 ტონამდე პლასტმასისა და მაკულატურის გადამამუშავება. კომპანია ადგილობრივი მოსახლეობისგან იბარებს მაკულატურას და პლასტმასის მეორად ბოთლებს. აღსანიშნავია, რომ რეგიონში ეს პირველი საწარმოა, ამ მიმართულებით, სადაც 10-მდე ადამიანი დასაქმებული“, - განაცხადა სოფლის განვითარების სააგენტოს დირექტორის მოადგილემ ნატალია ხარატიშვილმა.

როგორც გაეროს განვითარების პროგრამის „სოფლის განვითარების გაუმჯობესება საქართველოში“ კოორდინატორმა გიორგი ციმიტიამ აღნიშნა, ევროკავშირი და გაერო უკვე მრავალი წელია სოფლის განვითარების ხელშე-

ყოების მიმართულებით მუშაობენ. „ჩვენთვის მნიშვნელოვანია, ადგილობრივ ეკონომიკურ ზრდას შევუწყოთ ხელი. განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია მსგავსი ტიპის პროექტების მხარდაჭერა, რადგან, ხდება გარემოზე უარყოფითი შედეგების შემცირება“, - განაცხადა გიორგი ციმიტიამ.

„სოფლის განვითარების პროგრამა“ ქედას, ხულოს, ბორჯომის, ახალქალაქის, თეთრიწყაროს, ყაზბეგის, ლაგოდეხისა და დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტებში განხორციელდა. „სოფლის განვითარების პროგრამა“ სოფლის განვითარების სააგენტომ, ევროკავშირისა (EU) და გაეროს განვითარების პროგრამის (UNDP) მხარდაჭერით, „სოფლისა და სოფლის მეურნეობის განვითარების ევროპის სამეზობლო პროგრამის“ (ENPARD) ფარგლებში განხორციელდა. სოფლის განვითარების პროგრამის ფარგლებში, დაფინანსებულია 77 პროექტი, ინვესტიციის ჯამური ღირებულება 11 მლნ ლარს აჭარბებს, თანადაფინანსება 7.8 მილიონ ლარს აღემატება.

საწარმო „ეკოსპარტანელის“ მისამართია: ქალაქი დედოფლისწყარო, ნიკორციხის ქუჩა N44, ყოფილი ყველმრეწვის ტერიტორია.

ინგა შიოლაშვილი

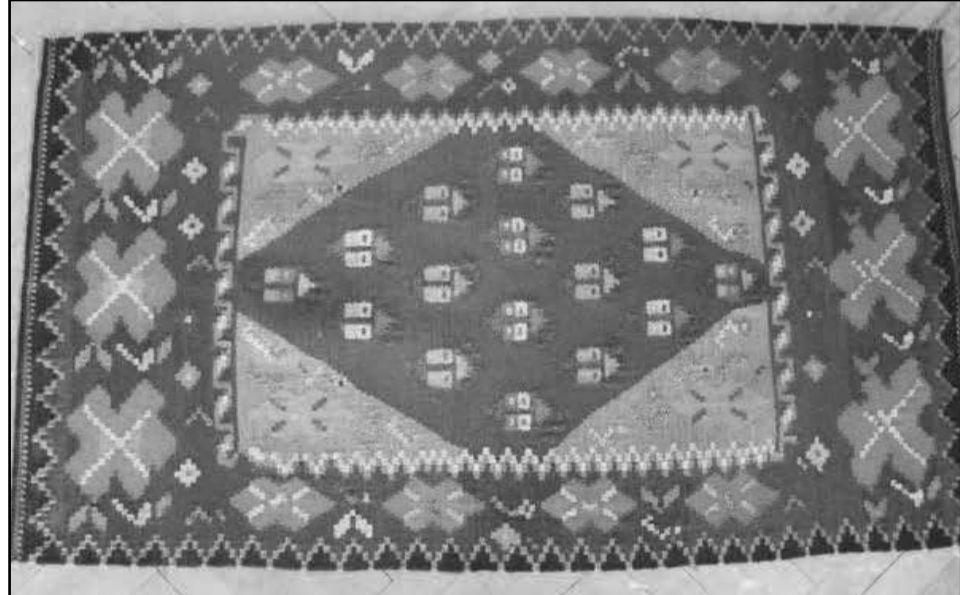

სახელოსნო „ფესვების“ ახალი პროექტი

„ტრადიციული ქართული ფარდაგის აღდგენა - განვითარება ამჯერად იყალთოშიც მოხდება“

13, 14 და 15 ივნისს ხელოვნების საერთაშორისო ცენტრმა ევროკავშირის მხარდაჭერილი პროექტის „ტურიზმი, მემკვიდრეობა და შემოქმედებითობა“ ფარგლებში ბულგარულ და უკრაინულ ტუროპერატორებსა და პროექტის პარტნიორებს გორში, ნეოროვანში, იყალთოში, თელავში, კურდღელაურში და ნოდორეთში უმასპინძლა. ის ევროკავშირის შავი ზღვის აუზის პროექტია, რომლის ფარგლებშიც გასული სამი დღის მანძილზე საქართველოს უკრაინელი და ბულგარელი ტუროპერატორები ენცივნენ.

სტუმრებს „შემოქმედებითი ტურიზმისა და მემკვიდრეობის პროდუქტების ინოვაციური სტარტაპები“-ს კონკურსში გამარჯვებული იდეების ავტორებმა პროექტის ფარგლებში შექმნილი პროდუქტები და მომსახურებები მასტერკლასების ფორმატით წარუდგინეს.

„შემოქმედებითი ტურიზმისა და მემკვიდრეობის ინოვაციური სტარტაპები“-ს კონკურსი ითვალისწინებდა არამატერიალური კულტურული მემკვიდრეობის რესურსების გამოყენებით ახალი ტურისტული პროდუქტის შექმნას. კონკურსში გამარჯვებული იდეების ავტორთაგან დედოფლისწყაროელი ნინო ხახუტაშვილიცაა - „ბუნებისა და კულტურული მემკვიდრეობის გაერთიანება თანამედრო-

ვე ტურისტულ პროდუქტში“ (დედოფლისწყარო, იყალთო).

„ტურიზმი, მემკვიდრეობა და შემოქმედებითობა“ (THC 1130) არის ხელოვნების საერთაშორისო ცენტრის (საქართველო), კულტურული ტურიზმის ევროპული ინსტიტუტის (ბულგარეთი), ქალაქ მიკოლაევის განვითარების ფონდის (უკრაინა) და გორის მუნიციპალიტეტის მერიის ერთობლივი პროექტი. THC 1130 დაფინანსებულია ევროკავშირის მიერ და ხორციელდება შავი ზღვის აუზის ქვეყნების ერთობლივი სამოქმედო პროგრამის მხარდაჭერით.

„სახელოსნო „ფესვების“ მიერ გამარჯვებული პროექტის - „მემკვიდრეობა, ტურიზმი, შემოქმედებითობა“, წარმატებული დასასრული, რომელიც შემდეგი დიდი პროექტის დასაწყისია“- ასე აფასებენ პროექტის ავტორები თავიანთ ახალ წამოწყებას. ამ პროექტის პრეზენტაცია მოეწყო იყალთოს მონასტერთან ახლად დაარსებულ სახელოსნოში. გაზეთი „ში-

ნებინა მეფარდაგეობის სკოლა, რომელიც მიზნული იქნებოდა იყალთოს ხევის ტურისტულ მარშრუტთან. მოგესხებათ, მეუფე დავითი, უკვე 33 წელია, ჩემი მოძღვარია და, რა თქმა უნდა, უარი ვერ ვუთხარი და შევიტანე პროექტი „ანარმოე საქართველოს“ მცირე გრანტების კონკურსში და გავიმარჯვე. „ანარმოე საქართველოს“ მიერ 2022 წელს გამოცხადებულ მცირე გრანტების კონკურსში გავიმარჯვეთ პროექტით: „ტრადიციული ქართული ფარდაგის აღდგენა-განვითარება“. იყალთოს მონასტერთან არსებული ულამაზესი შენობა მოეწყო და აღიჭურვა ყველა საჭირო დაზგითა და იარაღით. ამ უმნიშვნელოვანესი პროექტის პარტნიორები არიან: ალავერდის ეპარ-

ქია, ღვინის კომპანია „ბადაგონი“ და სახელოსნო „ფესვები“.

იქიდან გამომდინარე, რომ ვარ ერთ-ერთი საუკეთესო ამ დარგის სპეციალისტი, ამ დიდ პროექტში გავიმარჯვე, აღვჭურვეთ შენობა და ეხლა მიდის სანარმოს დაკომპლექტება და მისი შემდგომი განვითარების სტრატეგიაზე მუშაობა. დედოფლისწყაროს სახელოსნო „ფესვები“ ფუნქციონირებას არ შეწყვეტს, რა თქმა უნდა, პირიქით, მომავალში მოხდება მისი აღორძინება და განვითარება. მე პატრიოტი ადამიანი ვარ და მინდა, რომ დედოფლისწყაროში განვითარდეს უფრო მეტად ტრადიციული რეწვა. ყველამ იცის, რამდენი რამ გამოვიარეთ იმისთვის, რომ ტრადიციული ქართული ფარდაგის

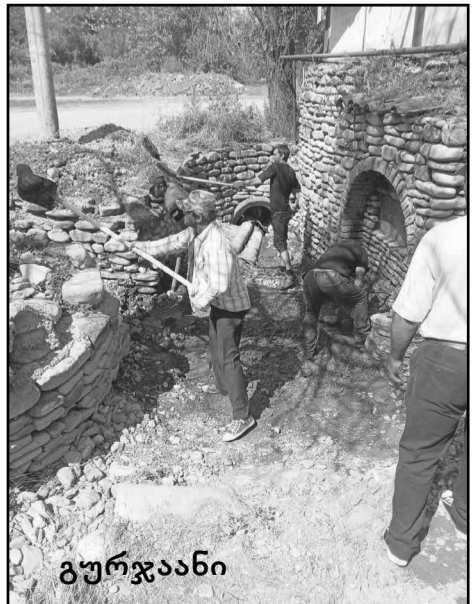
აღდგენა-განვითარება მომხდარიყო. დღეს ჩვენ ბევრად ძლიერად ვდგავართ ფეხზე და იმედი მაქვს, რომ იყალთოში გახსნილი სახელოსნო კიდევ უფრო დაგვეხმარება გაძლიერებაში. პირველად დედოფლისწყაროში მოხდა ამ დარგის აღდგენა-განვითარება და საკმაოდ ბევრი საინტერესო პროექტი განვახორციელეთ. წინ კიდევ გრძელი გზაა გასავლელი უამრავი საინტერესო პროექტით“.

გაზეთი „შირაჟი“ ულოცავს სახელოსნო „ფესვებს“ ამ წარმატებას და ზურგის ქარს უსურვებს ქართული ტრადიციული დარგის - ფარდაგის აღდგენისა და პოპულარიზაციის საქმეში.

ინგა შიოლაშვილი

გურჯაანში გახანდით სამუშაოები დედოფლისწყაროდანაც ჩაერთვნენ

დედოფლისწყაროდან სოციალური პროგრამით დასაქმებული ადამიანები გურჯაანში 15 ივნისს სტიქიის სალიკვიდაციო სამუშაოებში მონაწილეობის მისაღებად იმყოფებოდნენ. როგორც

გურჯაანი

ერთ-ერთი ჯგუფის ხელმძღვანელმა პალვა სორნაულმა გაზეთ „შირაჟს“ განუცხადა, სურდათ საკუთარი წვლილი შეეტანათ წყალდიდობით დაზარალებული მუნიციპალიტეტის მოსახლეობის დასახმარებლად.

„უკვე რამდენიმე თვეა სოციალურად დაუცველი ადამიანები დედოფლისწყაროს სოფლებში პრემიერის ინიცირებული პროგრამით დასაქმდნენ და ამგვარ სასარგებლო საქმიანობას დედოფლისწყაროს სოფლებშიც თითქმის ყოველდღიურად ვანარმოებთ. ამჯერად გურჯაანის ქუჩები, სანიაღვრე არხები ქვა-ლორღისგან გავწმინდეთ. სამაშველო სამსახურების გარდა ადამიანები კახეთის ყველა მუნიციპალიტეტიდან იყვნენ, პირადად მე წავიყვანე ჩემი ჯგუფი და აქტიურად ჩავერთეთ განმენდით სამუშაოებში. დიდი მასშტაბის სტიქია იყო და ბევრი ხელი იყო საჭირო. ასევე დავასუფთავეთ ნატო ვაჩნაძის მუზეუმის მიმდებარე ტე-

რიტორია და მთავარი გზა. ირაკლი ღარიბაშვილის ინიციატივით დასაქმების სახელმწიფო პროგრამა დედოფლისწყაროში რამდენიმე თვეა მიმდინარეობს. ბოლო ხანს კიდევ რამდენიმე თანამშრომელი დავამატეთ. ორი ახალი კადრი გვყავს სოფელ სამთანყაროში, ერთიც ზემო ქედში, ჯამში 50 კაციანი ჯგუფი შედგა, რომელთანაც ხელშეკრულებები გვაქვს

გაფორმებული“- აღნიშნავს პალვა სორნაული.

ამავე სამუშაო ჯგუფის მიერ გურჯაანის შემდეგ ნიაღვრისგან ჩამოტანილი ქვიშის განმენდითი სამუშაოები ჩატარდა დედოფლისწყაროს სოფელ სამთანყაროში, არხილოსკალოსა და სხვა სოფლებში.

ილია მარტყოფლიშვილი

დეჟავიუ - «უკვე მიწასავსე»

ადამიანები ხშირად ვარდებიან ისეთ სიტუაციაში, როდესაც მიმდინარე მოვლენა ან გარემო ძალიან ეცნობათ და ჰგონიათ, რომ ესა თუ ის ამბავი წარსულში უკვე მოხდა. რა თქმა უნდა, საუბარია დეჟავიუზე. რა ახდენს დეჟავიუს პროვოცირებას და რამდენ ხანს შეიძლება გაგრძელდეს ის?

წარმოგიდგინოთ რამდენიმე საინტერესო ფაქტს დეჟავიუს შესახებ:

1. მოგზაურობა დეჟავიუს პროვოცირებას ახდენს - ყველაზე ხშირად დეჟავიუ კონკრეტულ ადგილებთან არის დაკავშირებული, რომლებიც თითქოს ჩვენ გვეცნობა, იმის მიუხედავად, რომ იქ შეიძლება მანამდე არასდროს ვყოფილავართ. ეს იმიტომ ხდება, რომ „ახალი ადგილი“ ჩვენს ტვინში განცდასა და ცოდნას შორის მნიშვნელოვან

აქვს. ეს უკვე სერიოზული პრობლემაა. ერთ-ერთი ადამიანის მაგალითზე, გაირკვა, რომ ხანგრძლივი დეჟავიუ ეპილეფსიის ერთ-ერთ სახეობასთან იყო დაკავშირებული.

4. დეჟავიუ მეხსიერების მუშაობის პროცესში მომხდარ ხარვეზსაც უკავშირდება - სპეციალისტების ვარაუდით, როდესაც მეხსიერების შემნახველი სისტემების მუშაობა შეფერხებულია, ეს ტვინს აბნევს და ველარ არჩევს მიმდინარე ამბავს და წარსულ მოგონებას.

5. დეჟავიუსგან თავის დახსნაში ჩვენივე ტვინი გვეხმარება, რომელიც უმალ იწყებს ფაქტების გადამოწმებას.

6. დეჟავიუს გამო ადამიანებს შეიძლება მოეჩვენოთ, რომ მათ მომავლის განჭვრეტა შეუძლიათ.

„კონფლიქტს“ იწვევს. კვლევები აჩვენებს, რომ რაც უფრო მეტს მოგზაურობს ადამიანი, მით უფრო ხშირად აქვს დეჟავიუ.

2. დეჟავიუ ახალგაზრდებს უფრო ხშირად ემართებათ - ეს შეგრძნება ყველაზე ხშირად ახალგაზრდობისას ჩნდება, თუმცა, როგორც წესი, არა უმეტეს თვეში ერთხელ. 40-50 წლის ასაკისთვის დეჟავიუს სიხშირე საგრძნობლად მცირდება. 60 წლიდან კი ადამიანებს ეს შეგრძნება წელიწადში მხოლოდ ერთხელ თუ გაუჩნდებათ.

3. დეჟავიუ, რომელიც მთელი დღე გრძელდება - იშვიათად, მაგრამ ასეც ხდება, რომ დეჟავიუს შეგრძნება ადამიანს მთელი დღის განმავლობაში

7. დეჟავიუს ანტონიმი ჟამეჟუა და ის სრულიად საპირისპიროდ მოქმედებს - ამ დროს ადამიანს ნაცნობ გარემოსა თუ ადამიანის შესახებ უჩნდება განცდა, რომ მას საერთოდ არ იცნობს.

8. ტერმინ „დეჟავიუს“ ავტორი ფსიქოლოგი ემილ ბუარაკია, რომელმაც ეს ფენომენი პირველად 1876 წელს ფრანგულ სამეცნიერო ჟურნალ ლეჟუე Philosophique-ში გამოქვეყნებულ წერილში აღწერა.

სამედიცინო წრეებში დეჟავიუ განიხილება როგორც ტვინის ეპილეფსია ან შიზოფრენია. ორივე მოსაზრება დაკავშირებულია ამ ფენომენტთან - თუმცა ასეთი პაციენტების ჯგუფებში, შესაძლოა, დეჟავიუ სხვა ფორმითაც

ვლინდებოდეს. მაგალითად, შიზოფრენიით დაავადებულ ადამიანებში დეჟავიუ (ფრანგულად „უკვე მიწასავსე“ ნიშნავს) შესაძლოა, ვლინდებოდეს უფრო ხანგრძლივი სახით და ახასიათებდეს გაცილებით ინტენსიური შეგრძნებები სხვა ადამიანად ყოფნისა. თუმცა, ძირითად შემთხვევებში, დეჟავიუ ვლინდება იმ ადამიანებში, რომელთაც ფსიქიატრიული და სხვა ფიზიკური დაავადებები არ გააჩნიათ. ყოველი სამი ადამიანიდან ორი აცხადებს, რომ თავიანთი ცხოვრების მანძილზე ერთხელ მაინც ჰქონიათ დეჟავიუს განცდა.

გთავაზობთ იმ ფაქტების ჩამონათვალს, რაც სასურველია, დეჟავიუს შესახებ იცოდეთ:

*ძალიან ბევრი ვერსია არსებობს იმის შესახებ, თუ რა არის დეჟავიუ. მაგალითად, ურთიერთსაპირისპირო აღქმები ამ ფენომენისა, რომლებშიც ადამიანის ყურადღება იყოფა ორ მიმართულებად, რომლებიც თვალის დახამხამებასავით სწრაფად ხდება. პირველი აღქმისას ადამიანის ყურადღება დეგრადირებულია. მაგალითად, თუ შენ მანქანა უნდა დაგეძრა და მომენტალურად ეჯახები სხვა მანქანას, ამ დროისთვის შენი ყურადღება უბრუნდება მანქანის დაძვრის მომენტს, შენი პირველადი აღქმა, რომ იღებ გასაღებს და ცდილობ, დაძრა მანქანა, შესაძლოა ხდებოდეს წარსულში.

*ადამიანები, ვისაც დეჟავიუ განუცდია, ხშირად ამბობენ, რომ ეს ძალიან ჰგავს ადრე ნანახ სიზმარს.

*დეჟავიუს წარმოშობის მიზეზად ითვლება ჩვენი ტვინის ქერქის ელექტრონული სტიმულაცია და ეს სტიმულაცია წარმოიქმნება ტვინის ყველაზე ღრმა სტრუქტურებში.

*იმ ადამიანებში, რომლებიც ძალიან განათლებულები არიან და გააჩნიათ მაღალი სოციალურ-ეკონომიკური სტატუსი, გაცილებით ხშირად იჩენს თავს დეჟავიუს განცდა.

*დეჟავიუს შეგრძნებები მცირდება ასაკის მატებასთან ერთად.

*დეჟავიუ ემართებათ როგორც კაცებს, ასევე ქალებს.

*დეჟავიუ ყველაზე ხშირად ემართებათ სტრესისა და უკიდურესი გადაღლილობის პერიოდში.

*საშუალოდ, ადამიანებს წელიწადში ერთხელ ეუფლებათ დეჟავიუს შეგრძნება.

სამეცნიერო ლიტერატურაში დეჟავიუ პირველად გვიანი 1800-იანი წლების პერიოდში აღწერეს, თუმცა თითქმის ერთი საუკუნე დასჭირდა ამ ფენომენის განსაზღვრას კვლევითი მიზნებისთვის. დეჟავიუს უნივერსალური განმარტება 1979 წლით თარღდება და ეკუთვნის პროფესორ ვერნონ ნეუსს, რომლის განსაზღვრების მიხედვით დეჟავიუ არის „ნაცნობი ანმეოს გამოცდილების ბუნდოვან წარსულთან ობიექტურად შეუსაბამო გაიგივება“.

მომზადდა
სათუნა პანაშვილმა

„ტიტანის“ ბილეთები სიკვდილის ფასად

წყალქვეშა ნავი, რომელსაც ტურისტები „ტიტანიკის“ ნამსვრევების სახელით, ოკეანის სიღრმეში ჩაჰყავდა, 19 ივნისს დაიკარგა.

განცხადება ამის შესახებ კერძო კომპანია OceanGate Expeditions გაავრცელა. კომპანიის თქმით, ის ძალიან ხმელისა და იშვიათად ეკიპაჟის წევრების და ტურისტების უსაფრთხოდ დაბრუნებისთვის. კომპანიის თქმით, ამ პროცესში მათ რამდენიმე სამთავრობო უწყებისგანაც მიიღეს დახმარება. OceanGate Expeditions ამ ტიპის ტურების ტრადიციულად ახორციელებს.

ტელეკომპანია „სი-ენ-ენის“ ინფორმაციით, „ტიტანზე“ იმყოფებოდნენ: ბრიტანელი მილიარდერი და მკვლევარი ჰამიშ ჰარდინგი, ჩადირული „ტიტანიკის“ კვლევის მრავალწლიანი გამოცდილების მქონე ფრანგი მყვინთავი პოლ ანრი ნარჟოლე, პაკისტანელი ბიზნესმენი შაჰზადა დავუდი, მის ვაჟ სულეიმანთან ერთად და აპარატის მფლობელი კომპანია ჰიკანჩატე-ის დამფუძნებელი სტოკტონ რაში.

აშშ-ის სანაპირო დაცვამ 23 ივნისს დაადასტურა წყალქვეშა ნავი „ტიტანის“ ბორტის ნეკრების დაღუპვა და განაცხადება, რომ 5 მგზავრის ცხედარი

შესაძლოა, ვერ იპოვონ, ვინაიდან, „ეს წარმოუდგენლად მკაცრი გარემოა“. აშშ-ის სანაპირო დაცვის ადმირალის, ჯონ მოგერის თქმით, წყალქვეშა ნავი „ტიტანი“, რომელიც კვირას გაუჩინარდა, „კატასტროფულად აფეთქდა“. აშშ-ის სანაპირო დაცვა „ტიტანის“ მგზავრების ოჯახებს სამძიმარს უცხადებს. ამის შესახებ ადმირალმა ჯონ მაუგერმა ბრიფინგის დროს განაცხადა.

„აშშ-ის სანაპირო დაცვისა და მთლიანი გაერთიანებული ხელმძღვანელობის სახელით უღრმეს მწუხარებას ვუცხადებ ოჯახებს. მხოლოდ წარმოდგენა შემიძლია, როგორი იყო ეს მათთვის. გარდა ამისა, ჩვენ ეკუთვნის მჭიდრო კონტაქტი საფრანგეთისა და ბრიტანეთის გენერალურ კონსულებთან, რათა უზრუნველყოთ, რომ მათ სრული ინფორმაცია ჰქონდეთ მომხ-

დართან დაკავშირებით“ - განაცხადა მაუგერმა.

ბრიფინგისას აშშ-ის სანაპირო დაცვის წარმომადგენლებმა განაცხადეს, რომ საძიებო არეალში „ტიტანის“ ხუთი ნაწილი იქნა აღმოჩენილი და ჯერ ადრეა საუბარი იმაზე, თუ როდის მოხდა აფეთქება. მათი თქმით, ჯერ კიდევ ბევრი კითხვა არსებობს იმაზე, თუ როგორ, რატომ და როდის მოხდა ეს ინციდენტი.

„ნიუ-იორკ თაიმსი“ წერს, რომ OceanGate Expeditions ტურისტებს 250,000 დოლარს ახდევინებდა. „ტიტანიკის“ ნარჩენები ოკეანის ფსკერზე, დაახლოებით 3.8 კილომეტრის სიღრმეზე მდებარეობს. იმ დროისთვის მსოფლიოს უდიდესი სამგზავრო ხომალდი სახელად „ტიტანიკი“, 1912 წლის 15 აპრილს, აისბერგთან შეჯახების შედეგად ჩაიძირა. ხომალდმა კატასტროფა პირველივე ტრანსატლანტიკურ კრუისზე განიცადა, როცა ის დიდი ბრიტანეთიდან აშშ-ში მიემგზავრებოდა.

მომზადდა
ჟუჟუნა ყანაშვილმა
სათუნა პანაშვილმა

